

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

Славата на Сали Яшар, прочутия майстор на каруци, стигаше вече твърде далеч. Такъв майстор нямаше дори и в града... Сали Яшар беше се издигнал над всички по божия дарба, появил се беше случайно, както случайно се появяват по селата ония прочути знахари, които лекуват най-тежки болести и често пъти с някоя билка, с върха на нагорещено желязо или само с няколко думи връщат живота на умиращи.

Сали Яшар наистина имаше нещо, което го оприличаваше на тия хора. Като всеки ковач, той беше здрав и силен човек, но иначе беше благ, тих, вдълбочен в себе си. Той приказваше малко, но и малкото, което кажеше, беше ясно, умно, отмерено, а на ония, които го слушаха, винаги се струваше, че в очите на Сали Яшар остава още много нещо недоречено, премълчано и скрито. Като че вътре в душата на Сали Яшар имаше и друг ковач, който също работеше, също ковеше, а не се виждаше, и само искрите и отблясъците от това вътрешно огнище грееха в замислените очи на Сали Яшар. Така Сали Яшар беше прост човек, с изцапани ръце ковеше желязото и правеше каруци, но имаше вид на мъдрец и неволно вдъхваше уважение дори и на ония, които не го познаваха и нищо не знаеха за изкуството на ръката му.

Той имаше един навик, който беше добре познат на хората от неговото село: всяка вечер, малко преди да залезе слънце, ковачът Сали Яшар прекратяваше отведнъж всяка работа и затваряше работилницата си. Никакви увещания, никакви молби не можеха да накарат Сали Яшар да остане до по-късно и да довърши някоя работа, колкото и бърза да беше тя. „Ще я направим - говореше той, - и утре има време, и утре е божи ден." Той казваше това кротко, но твърдо. Хората си мислеха, че някаква болка трябва да гложди сърцето на Сали Яшар и че ако той бърза да си отиде, не е, за да си почине, а за да остане сам с мислите си.

А всъщност никой не усещаше сладостта на почивката тъй, както Сали Яшар. Като си отидеше вкъщи, той сядаше отвън на пейката, седеше си сам и гледаше към полето. Почиваше си и без да мисли за каквото и да е, Сали Яшар се радваше само на това, което виждаха очите му. По зелените поляни, наполовина в сянка, наполовина залени със слънце, пасяха овце, бели върволици от гъски идеха към село, едно стадо коне и друго млади жребци препускаха с развени гривии и цвилеха. И светлините, които залезът хвърляше в небето, сякаш опияняваха ластовичките и докато хвърчаха ниско до земята, те изведнъж се вземаха нагоре. Спокойни и важни, щъркелите нахранваха малките си, след туй се оттегляха настрана, сякаш си продумваха нещо и, като отхвърляха главите си назад, като че за да погледнат към небето и към бога, гръмко и тържествено започваха да тракат с дългите си клюнове. В същия миг, отвъд потъмнелите овошки, над които се чупеха лъчите на вечерницата, проецаваше викът на ходжата и Сали Яшар ставаше да направи и той молитвата си.

(по Й. Йовков)

1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. А. Героят на този фрагмент е земеделец. ДА/НЕ Б. Според текста Сали Яшар е мързелив и не обича да работи. ДА/НЕ В. Според текста Сали Яшар уважава хората. ДА/НЕ Г. Според текста Сали Яшар умее да се радва на света. ДА/НЕ Д. Сали Яшар е християнин. ДА/НЕ	L/0/1/2/ 3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
2.	Тълкувайте значението на дадените изрази от текста с едно изречение или синонимен израз. А. усещаше сладостта на почивката _____ _____ Б. някаква болка гложди сърцето _____ _____ В. бели върволици от гъски _____ _____	L/0/1/2/ 3 L/0/1/2/ 3	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3
3.	Открийте в текста и запишете примери на: 2 метафори _____ _____ 2 сравнения _____ _____ 2 епитета _____ _____	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1/2	L/0/1/2 L/0/1/2 L/0/1/2
4.	Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието. _____	L/0/1/2	L/0/1/2
5.	Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът? А. повествование и разсъждение Б. разсъждение и описание В. разсъждение Г. повествование и описание	L/0/1	L/0/1
6.	Открийте в текста и запишете по един синоним към всяка дадена дума. Известен – _____ Добър – _____ Мръсни – _____ Смирено – _____ Бягаха – _____	L/0/1/2/ 3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5

7.	Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „ДОБЪР“ в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.	L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3
8.	<i>Защо за Сали Яшар казват, че «той беше се издигнал над всички по божя дарба?»</i> Коментирайте с 2-3 изречения.	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1
9.	Характеризирайте с 3-5 изречения образа на Сали Яшар, като назовете и аргументирате 3 негови черти, проявени в текста.	L/0/2/34 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/2/34 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1

10.	Определете и запишете кой вид местоимение е думата „СИ“ във всеки от дадените изрази. А. седеше си _____ Б. молитвата си _____	L/0/1/2	L/0/1/2
11.	Запишете следните съществителни: майстор, око, ръка, кон А. В множествено число _____ _____ Б. В съчетание с числителното 2, което да се запише с букви _____ _____	L/0/1/2/ 3/4 L/0/1/2/ 3/4	L/0/1/2 /3/4 L/0/1/2 /3/4
12.	Запишете в съответните редове по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста. Сегашно _____ Минало несвършено _____ Минало предварително _____ Бъдеще време _____	L/0/1/2/ 3/4	L/0/1/2 /3/4
13.	Трансформирайте дадения текст в сегашно време и запишете го. Той имаше един навик, който беше добре познат на хората от неговото село: всяка вечер, малко преди да залезе слънце, ковачът Сали Яшар прекратяваше отведнъж всяка работа и затваряше работилницата си. Никакви молби не можеха да накарат Сали Яшар да остане до по-късно и да довърши някоя работа, колкото и бърза да беше тя. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L/0/1/2/ 3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6

14.	Препишете изреченията, като поправите правописните и пунктуационните грешки. Йовковския герой Сали Яшар бил известен като добър майстор защото каруците му биле найхубави. _____ _____ _____	L/0/1/2/ 3/4/5/6	L/0/1/2 /3/4/5/6												
15.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите: Сали Яшар беше прост човек, но имаше вид на мъдрец и неволно вдъхваше уважение дори и на ония, които не го познаваха и нищо не знаеха за изкуството на ръката му. _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (четири, пет, шест, седем, осем,) прости изречения.	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1												
16.	Назовете и запишете по един автор от следните периоди от историята на българската литература: Българска литература след Освобождението: _____ Българска литература между двете световни войни: _____ Съвременна българска литература: _____	L/0/1/2/ 3	L/0/1/2 /3												
17.	Свържете със стрелки творбата и нейния жанр. <table><tr><td>„По жицата“</td><td>поема</td></tr><tr><td>„Време разделно“</td><td>повест</td></tr><tr><td>„Аз искам да те помня все така“</td><td>разказ</td></tr><tr><td>„Гераците“</td><td>стихотворение</td></tr><tr><td>„Градушка“</td><td>роман</td></tr></table>	„По жицата“	поема	„Време разделно“	повест	„Аз искам да те помня все така“	разказ	„Гераците“	стихотворение	„Градушка“	роман	L/0/1/2/ 3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5		
„По жицата“	поема														
„Време разделно“	повест														
„Аз искам да те помня все така“	разказ														
„Гераците“	стихотворение														
„Градушка“	роман														
18.	Назовете и запишете три произведения от българската литература, в които присъства темата за трудов човек, като посочите и имената на авторите на тези творби. <table><tr><th>№</th><th>Заглавие</th><th>Автор</th></tr><tr><td>1</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2</td><td></td><td></td></tr><tr><td>3</td><td></td><td></td></tr></table>	№	Заглавие	Автор	1			2			3			L/0/1/2/ 3 L/0/1/2/ 3	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3
№	Заглавие	Автор													
1															
2															
3															

[illegible]